

UKRAINIAN LABOR NEWS
Published weekly under the auspices of
The Winnipeg Trades and Labor Council
c/o. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.
Subscription \$2.00 a year.
Telephone: St. John 1465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
часопис для робочого люду — виходить раз в тиждень
заходом Вінніпегської Ремісничо-Робітничої Ради.
Передплата \$2.00 на рік.

Адреса: **UKRAINIAN LABOR NEWS**
c/o. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

**СОЦІАЛІСТИ, ЩО СТОЯТЬ ЗА ПРИВАТНОЮ
ВЛАСНІСТЮ.**

"Прихавши з України (до Парижа) делегати представляють відтинки різних політичних партій. Одні зачисляють себе до есерів (соціалістів-революціонерів), інші до соціалістів-самостійників, треті до соціал-демократів і т. д.

"Виходить з того, що провідним елементом тепер на Україні являють соціалісти-ріжні відтинки. Ріжнять ся вони засадничо від російських большевиків головним тим, що стоять за приватною власністю. Колишня Центральна Рада поклала перші підвалини під соціалістичний рух і світогляд на Україні.

"З укладком Центральної Ради прийшла Гетьманщина (Скоропадський), яка була лише в твором німецьким і не мала за собою моральної підмоги народних мас. Правліне гетьманщини з його репресіями і русофобством дає почин до заснування в Києві "Українського Національного Союзу" і т. д.

Отже уривок з надісланого нещодавно кореспонденції з Парижа до кількох вінніпегських людей, що назвали себе "укр.-кан. горож. комітетом".

Мова тут про українську делегацію в Парижі на... не скажу, на що, бо самі делегати цього не знають, але скажу, що на все це, лише не на Мирову Конференцію.

І так зараз на початку висше наведеного цитату стоить, що українські делегати зачисляють себе до трох соціалістичних фракцій, не загалом, а по слову про те, що може котрийсь з делегатів належить до якої буржуазної партії. Знають, всі делегати є соціалістами як не одного до другого напрямку. Тимчасом з поданих в місцевих укр. газетах життєписів делегатів виходить, що на 11 делегатів з України лише троє з них є соціалістами-революціонерами а один соціал-демократом, — про остальных сімох не згадує ся, що вони на лежать до соц. партій. А я вірю, що ці інформації про делегатів походять також з Парижа, з того самого жерела, що й наведений цитат. Таким робом з одного і того самого жерела виходять протирічливі інформації. Се кажує також, що українська делегація в Парижі є майже в двох третях навіть на словах не соціалістичною. Не знати отже, при чім тут хвалба соціалізмом? Чи не став тепер соціалізм в моді української буржуазії та її прихвостнів?

В наведеном висше вступі з кореспонденції з Парижа говорять ся далше дослівно так: "Виходить з того, що провідним елементом тепер на Україні являють соціалісти-ріжні відтинки. Ріжнять ся вони засадничо від російських большевиків тим, що стоять за приватною власністю". (Редакція газети, що помістила сю кореспонденцію, уважала за відповідне підчеркнути слова "приватною власністю", аби сказати сим, що й вона годить ся лише з такими "соціалістами", котрі стоять за затриманем приватної власності).

Поминувши вже се, що автор кореспонденції повинен був написати "приватною власністю", а не "власністю", бо лише таке слово має тут відповідне значення, що дуже лихо свідчить про знане укр. мови канад. "делегата", котрий, безперечно, є автором кореспонденції, — я хочу тут звернути

Ті панки будуть вам кричати нині за Скоропадським, завтра за Петлюрою та Сидоренком, позавтра ще за ким иншим, лише аби вони були за "приватною власністю", аби вони були за затриманем землі при дідах а фабрик при капіталістах — не робить ріжниця, чи тими дідами та капіталістами будуть Українці, Росіяни, Поляки, Німці або Жиди. Але ті самі панки поставлять ся і-жаким, коли почують, що робітник підносить голову, що він захоплює владу і забирає те все, що до него належить.

Тоді вони будуть відумувати на него несотворені річи, лише аби його очорнити та о-плогавити, тоді вони зроблять все, аби лише знищити його роботу.

Та чи стримає хто оборот земельної кулі? Ні. Так само не стримають укр. доларові патріоти і редактори проложних газет робітничого руху, котрий невпинно йде до великої ціли, — соціалізму, котрий одиничний вибавить ціле людство з його нищого неформального положення.

Вюн.

**ЗНАНЄ І ПРОСВІТА --- НАЙЛІПШЕ
ОРУЖЄ РОБІТНИКА.**

Є люди, які говорять, що робітничий не потрібна наука. Інші знова твердять, що для бідніших людей вистарить, если вони вміють читати, що би молити ся з молитвенника, вміють відписати своє ім'я, і до числителю до сотки. А є ще інші люди, які говорять, що домагає ся, если наряд читає якбудь пописки бздурства, над якими старі бачи вливають ріки сліз або засипляють після обідю. Одначе всі вони є проти того, аби робітник і фэрмер довідав ся, як виглядає світ, як розвиває ся жите на землі, як виглядає небо, звідля, глубина землі, як живуть рослини, звірять і люди, і як жили вони в глибоку старину.

Є се т. зв. природничі науки, про які народовав ніколи не говорили ні словеском, бо бояли ся, що той наряд порозуміє, коли довідає ся, що круго него дієт ся.

Думка, що всесторонна наука є непотрібною для ширших мас робочого люду, находить ся тільки між підпорами іншого капіталістичного ладу. І нема чого дивуватись, бо ім і залежить багато на тим, що би люди науки не вривали ся до голов наймитів, що би вони не довадили того ладу, який є о-пертий тільки на визиску і по-неволено.

Нещадливий робітник буде терпіти визиску з безпримирним спокоєм.

Людина, що не має поняття про явища природи, або людського життя — не годна зрозуміти також і осюв свободи. А богачам власне сею й треба тільки, вони тільки й бажають великої темноти для маси, що би вдержати її в залежності від себе та своїх працюючачам, а би не сила виняти свою долю з ярма сліпого підданства кляси визискувачів.

Найдивнішим є те, що нещадливий люди, які серед рі-

беруча та Оболенов. бороли ся з українською мовою", пише Гр. Гетьманець до редакції "Роб. Газети" сідуюче:

"Дозвольте, товаришу редакторе, до того матеріялу, що з'явив ся вже у вашій газеті про безтактовність п. Оберучева, додати ще й той фактичний матеріял, з якого можна бачити, що нерозумна пара наших військових керманітів були не аби які воювачі проти української мови в діловодстві наших генеральних секретарів. Кажу "не аби які воювачі" тому, що вони таки досягли своєю: канцелярія генерального секретаря справ внутрішніх мусяла такі поступити ся перед домаганнями сих двох здава-лоб ся антиподом по своему політичному світогляду, але цілком здаєт ся однако-вих в своїх поглядах що до українства.

"Ми робимо тут відповідні відгук з тих паперів, що надійшли на протязі кількох днів до генерального секретаріату від киевського окружного штабу.

"Почало ся з резолюції п. Оберучева на папері від генерального секретаріату: "Прочітьте прилагаті переводу, безь которых затруди-нителны сношения. 15. VII". Звісно, що жалних "переводів" Генер. Секретаріат не по-давав і писав письмом до штабу і далі по українсько-му.

"У відповіді штаба на пись-мо генерального секретаря з приводу допуску зброї для Радомисльської міліції з дня 16 липня № 51764 читаємо: "... на будущее время присы-лать при наших сношениях переводы их на русский язык, так как в штаб округа не все члены владеють (?) в достаточной степени укра-инским языком (рукою п. Оболенова приписано: "а я и совсём его не знаю").

"19-го липня № 52319, на пись-мо з приводу передачі Центральної Раді помешкан-ня на Миколаєвській вулиці, штаб округа написав на ім'я "Председателя Центральної Раді" так:

"Сообщая объ этом, прошу впрелк къ своимъ ходо-цтвамъ (??) на украин-скомъ языкѣ прикладыть пе-реводъ или писать заявления на русскомъ языкѣ, такъ какъ разбираться съ укра-инскимъ языкомъ (???) для штаба округа весьма затруд-нительно".

Нарешт ще один лапір з дня 22-го липня № 53415:

"То приказано команду-ючого войсками прошу къ сношениямъ своимъ приста-влять русский текстъ, такъ какъ за непониманіемъ язы-ка штабъ/округа не можетъ дѣлать исполнения своевре-менно".

Як бачите, читачу, на протязі тижня (з 15. VII по 22. VII) обидяні "старый революціонер" і чорносотенний контр-революціонер аж чо-тири рази писали Раді, щоб вона не звертала ся до них "на непонятномъ языкѣ", бо-инакше вони не будуть "ис-полнять своевременно", и-накше кажучи — діло буде стояти. Треба було генераль-ному секретаріату в інтерес-са справи; поступати ся і пи-сати до слухного часу до п. Оберучева так, як йому хо-четь ся — по руски.

Нехай сей факт перейде до історії українського авто-номізму разом з признанням п. Оберучева про його при-ятелювання з Митгенским, Бе-рештатом та инш. автономі-стами — Українцями.

До безтактовности п. Оберучева дозволю собі нага-дати читачам цей такий факт. Відомо, що коли сей пан "ре-волюціонер" зарядив слідст-во над Українцями, підполк. Капканом та иншими, він не-гадіно усунув п. Капкана від посади і навіть заарештував зрону, хоч справа цілком я-сно йказувала, що п. Кап-кан ні в чому не винний, бо-ж кіраїри забрали богданівців 16 чоловіка, а самі не понес-ли жадної втрати.

Тим часом не зважаючи на силу протестів проти чинку п. Оболенова з делегацією, не зважаючи на те, що вина сього генерала була цілком ясна і громадська опінія ви-магала усунення його з поса-ди, наш "старий революціо-нер", "друг українцев", на-ривши слідство уперто три-мав його на посаді і тільки тоді усунув його, коли далі вже нікуди було тримати.

Отже: вивольте нас Боже від таких друзів, як Оберу-чев, а з ворогами якомс собі дамо раду.

Гр. Гетьманець.

**ВІННІПЕГСЬКІ РОБІТ-
НИКИ ЗА 44-ГОДИННІ
ТИЖНЕМ ПРАЦІ.**

Майже всі кляси робітничі включені в організовані бітвичні русі, щоби встанути в Вінніпегу 44-годинний день праці і осягнути підви-щення плати.

Що дня відбувають го-ворни, відносячи ся до ро-дівців і майже до всіх класів мислу, щоби прийти до умов скінчити ся час умови то мая.

Робітники працюючі по-значих шпанах домагаютьс-я 44-годинного тижня праці і т-шки плати 0-20 до 30 проц. на годину. Юнійний Ко-мітет видаєє при кінці сього мая до Монтреал на перего-ди з залізничною воєною ра-дою домаганя попірає 3-годиннік по шпанах в ціл-ноді.

Будівельні робітники (іх переселювало з місця) контракторами через три діломають ся також 4-динного тижня праці і під-шки плати. Час декотрих вже вишшов, решта кінчає ся 1 мая. Заінтересовані є між 2.000 а 3.000 працюю-чачи, включаючи мулярів, кар-пірів, пласкерменів, малярів, об-роблячів, електриків, дру-жесті робітників і т. д.

Робітники при металевих месах хочуть підвищити в-до 30 проц. на годину праці на тиждень. О-1.200 машиністів попірає с-маганя.

Трамвайні мотормени і м-ктори також зажадали під-ки, яка внісє на годину, працюю-чою по трамвайних ша-нах торах хотять 44-годин-ного тижня та підвишки 20-годину.

Електричні і робітники закладано і направі дліній, ті в Вінніпег Електрик ком-і при привательствених фонах, мають вже призи-44-годинний тиждень пра-тотаж і підвишку 12 і пів-цент.

Інші коні переселюютьс-я своїми компаніями, ста-чись щоби до 1-го мая по-до порозуміння.

З РОБІТНИЧОГО РУХУ.

Голандія.

Робітничі заворушення зростають поміж-тою, що влада депортує загранічних агі-таторів і старують ся перешкоди-ти ширено ся революціо-нари пропаганди, яка знішла щ-ний грунт головню серед інтер-нованих німецьких воєно-плі-нників. Катодичні списки з своєї сторони не слять також і видали розпоряджене, яким забороняє ся всім католикам належати до соціалістичних ор-ганізацій та читати соціалістич-ну літературу.

Франція.

Робітники всієї Франції обри-ли ся, що Вілейна, уніма французького соціаліста Жо-реса, увільнив суд від вини і кар-ни.

Майнери ухвалили викли-кати генеральний страйк, як протест проти увільнення Вілейна.

Увільнене Вілейна виклика-ло таке загальне обурене ще і-тому, що Котіна, який вивозив замах на Клеманса, заслужує на 20 днів тюрем, поміж сего, що Клемансо лиш кілька днів лежав в ліжку в наслідок сего замаху. Знова-ж Вілейна уби-жореса на місці.

Соціалістичні пости в фран-цузьким парламенті стратили надію на се, що ім владсть ся в-дери якісь парламентарні за-кони в користь орбітничої класи і тому заходять можливість, що они усунуть ся з парламен-ту. На однім з останніх засід-дань они голосували проти во-тум довіря для правительств.

Данія.

Данські робітничі також тур-тують ся під червоної прапор і в той спосіб спонувають па-ноуочу класу взятись за острі средства пересідюванн. По-ліція брутально розганяє всі-робітничі демонстрації, редак-торів робітничих газет замика-ють до тюрем, свобода слова згинула, а чужинців правитель-ств депортує.

Японія.

По всіх містах Японії, а го-ловню в столиці Токіо, відбува-ють ся масові робітничі протес-таційні віча проти жорстоко-го здавлення національного і робітничого руху на півострові Кореї. Японські власті стара-ють ся всякими способами ве-допустити до зросту бутівничо-го духа серед японського пролетаріату.

Большевницька газета у Франції

ПАРИЖ, 18 цвітня. — С-годня появило ся перше число большевницької газети під імен-нем "Назва зензурована" (де-тіге цензура). Газета тому так називає ся, що її перша назва "Ле Большевник" зніста заборо-нена цензуром.

Газета буде виходити щ-тиж-ня. Редактором є Джордж Анкеті, звисний большевник.

**МУЖЕСЬКА І ЖЕНСЬКА ПРАЦЯ
В АМЕРИКАНСЬКІМ ПРОМИСЛІ.**

В нинішних часах жінощина заняла багато місць мушину на фабриках, навіть на заводах працює з ним рука в руку і працює навіть не гірше від него.

Тяжкі години віддигнули жінощину на промисловій полі і зробили її учасницею всіх робіт. Мушину і жінощина вповняють тепер одну і ту саму роботу і вповнюють її так, що и-ноді трудно сказати, хто з них ліпше. Іноді вони є суперни-ками між собою, іноді пра-цюють рука в руку при одна-кових усьлях і при однаковім ви-нагородженю.

Нині почалась нова ера пра-ці. Поле праці розширилось не тільки для мушину, але й для жінощину. Індустрія обидняла їх, хоч часто-вінагороджує жінощину гірше, чим мушину.

В стейті Нью-Йорк існує Жен-ське Індустріальне Бюро, котре займаєт ся між иним порівня-нанем праці жінощину і мушину.

"Се порівняне ясно представ-ляє працю жінощину і мушину в а-мериканському промислі".

В стейті Нью-Йорк за послід-них два роки жінощину робіт-ничу було 45 процент. З них 35 процент вповні добре і п-ляномірно вповняли свою робо-ту.

Фабриканти признають, що вони вповні задоволені робото-ю жінощину і готові користувати ся нею і далше. Тим більше, що женська праця в багатьох случаях цінить ся дешевше від мужеської.

Еще перед тяжкими часами в Нью-Йорській стейтійній індустрії працювало 300.000 жінощину. Де-котрі галузі промислу були ціл-ком захоплені жінощинами. Жен-щини витиснули мушину. Таки-ми галузями є цукроварна, ни-тjana, одяжева і паперова.

Котрі жінощину взяли ся за мужеські роботи, вони були несправними. А все таки справляли ся з своїми спра-вами. Вони ставали на найбільш-видічальні місця в таких роботах, як будова кораблів, літа-ків, амуніції і т. д.

В 26 Нью-Йорських містах в 117 промислових заведеннях 13.045 жінощину замінили собою мушину.

В десяти промислових заведе-нях Бруклина 950 мушину зі-стали замінені жінощинами. При-сім число найманих жінощину на-но-во жінощину було таке, як і чи-сло відійшовших мушину.

От що говорять цифри:

В протязі 21 дня припадало середню на женщину 15.854 ви-робленої річи, а на мушину 13.281. На витискувачій машині мушину виробляла на годину-пс 310 річий, а жінощина 467.

Навіть в фабриці пороку жен-щина майже не уступає мушину. Вона на годину може ви-робляти 57, а мушину 58 фаб-ричних частин.

На других фабриках жінощину і мушину виробляють одна-кову кількість матеріялів.

Се все нам покажує, що жен-щини, свободні від сімейних

НАУКА І ЗНАНЄ ДЛЯ РОБІТНИКІВ

стають konieczними, брак чого ми відчуваємо на кождім кроці нашого життя. Наука і знанє є і будуть найлучшим оружем в обороні праці робітничої класи.

Робітник знаючі історію і природничі науки — є дуже по-житочною одиницею в робітничім русі. Образований робіт-ник не надслухе тільки, що другі, розуміють від него го-ворять, але у всякім випадку є в спроможі вилати свій власний осуд, оперти на розумовно.

Наука виробляє самостійно думаючих людей для робітничих організацій. Але знова наука в головах богачів або за-продажних ім вчених, то тільки знарядє до успішнішого поне-волення мас.

Наука в головах свідомих робітників — наймитів, то стра-шна зброя на повалене несправ-ведливости і визиску. Тому робітник не повинен сторо-нитися від науки, а противно, повинен старатись углублюва-тись в ній, щоби бути добрим, сильним і розумним борцем в класовій борбі за права своєї цілої робітничої класи.

ОБЕРУЧЕВ --- УКРАЇНСЬКИЙ ПАТРІОТ?

Оберучев був за часів пра-вління Укр. Центр. Ради наста-новлений правительством Ке-рнського на пост команданта киевського військового округа і будучи на так важнім станови-ску, він завзято борює ся з у-країнством. По укладку прави-тельства Кернського він я-кись час не давав про себе чу-ти і аж минушого літа прибув до Злучених Держав де цілий час займаєт ся контр-револю-ційною роботою. Від якогось часу він став дописувати до декотрих українських газет в Злуч. Державах, представляю-чи себе оборонцем Укр. Центр. Ради і дрихлівником самостій-ности України. "Сті етати Оберу-чева починають вже передруку-увати укр. газети в Канаді. То му не від річи буде навести тут цитати з "Робітничої Газети" в Києві, якь кидать ясне світло на особу Оберучева та по-казують, яким він був залім ворогом українства, коли мав владу на Україні.

Додати тут належить ще й те, що й сам Оберучев признає ся в Америці минушого року на лекціях в Чикаго і Гері, ід., що він активно борює ся проти Укр. Ради і проти украї-нства в армії.

В "Робіт. Газеті" з 5 верес-ня 1917 р. читаємо:

"Від Українського Генер. Ко-мітету.

Український Військовий

БЕЗРОВОТЄ В ПОЛЬЩІ

Лондонська робітничая пис "Лейбор Ллер" оп-відносили, які тепер панують в Польщі. Між иним гово-рят та ось що:

"В Варшаві нема нікого-кою. Вулицями міста без-но переходять рекрути, я-ри і — безробітні, які раз-робляють демонстрації під-нами Палересового. Іх Варшаві около 700.000. Те-те до них їх жінок і діти-буде їхразом більше, як ч-та часть населення Варшави-иниших містак російської і-и більше як 200.000 бі-бітних. До них прилучує-около 700.000 робітників-бітних, що вертають те-Німеччини.

Польща є з слабо розви-агрікультурою і мала з-то населення. Вона могла-довжати своє існуванє в-спосіб, що підслала до ро-коло 300.000 робітників і-меччини на заробітку-відмір населення є тепер-невий в Польщі... Так сам-рога до Америки є замі-Фабрики передсе вис-свої виробу до Росії, те-не можливо.

І підчас коли буржуазія-міністрація Польщі гляди-пер поза границями за-вою, за сирим матеріял-грішми і звертає ся до а-іненаче до "провидіння" за-чю, в розв'язано її трудно-ложеня — в той час по-працюючі маси роздум-над тим, як би то в їх-власноі заспокоїти свої по-Сті? Робітничий рад утво-на візрєє російських об-лиці і богато сільських об-Радикальній элементи-дах, підносити акції "Вся власть радам".